

Utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om tryggnad av försörjningsberedskapen och om Försörjningsberedskapscentralen samt till lag om ändring av lagen om skyddsupplag

Inledning

I regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering anges det att regeringen genomför en helhetsöversyn av lagstiftningen om försörjningsberedskap under den kommande valperioden för att säkerställa att lagstiftningen är uppdaterad.

I propositionen föreslås det att det stiftas en lag om tryggnad av försörjningsberedskapen och om Försörjningsberedskapscentralen. Dessutom föreslås det att 1992 års lag om tryggnad av försörjningsberedskapen upphävs och att 1982 års lag om skyddsupplag ändras.

Bakgrund

Arbets- och näringsministeriet tillsatte den 12 januari 2024 en förvaltningsövergripande arbetsgrupp med uppgift att bereda en revidering av lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen (1390/1992) och statsrådets förordning om Försörjningsberedskapscentralen (455/2008).

I samband med tillsättandet av lagarbetsgruppen tillsatte arbets- och näringsministeriet en underarbetsgrupp för finansiering, vars mandattid är densamma som mandattiden för den egentliga arbetsgruppen. Arbetsgruppen har dessutom tillsatt en underarbetsgrupp för materiell beredskap.

Avsikten är att regeringspropositionen ska överlämnas till riksdagen som en budgetlag i september 2025.

Målsättningar

Syftet med propositionen är att inrätta Försörjningsberedskapscentralen som ett ämbetsverk. Detta motsvarar bättre kraven i den förändrade säkerhetspolitiska omgivningen och verksamhetsmiljön och förtydligar Försörjningsberedskapscentralens ställning som myndighet. Försörjningsberedskapscentralen har för närvarande förvaltningsuppgifter och den utövar offentlig makt, även betydande offentlig makt. Det föreslås att

Försörjningsberedskapscentralens uppgifter regleras tydligare än hittills och på lagnivå, så att man säkerställer att bestämmelserna uppfyller kraven i grundlagen. Samtidigt föreslås det att Försörjningsberedskapscentralens förvaltningsmodell ses över så att den bättre motsvarar statens ämbetsverksmodell. Arbetsavtalsförhållandena för de anställda vid Försörjningsberedskapscentralen ändras till tjänsteförhållanden. De olika ministeriernas möjligheter att delta i styrningen av Försörjningsberedskapscentralen förbättras genom att det inrättas en horisontellt fungerande styrgrupp för Försörjningsberedskapscentralen.

Den finansieringsmodell som tillämpas på Försörjningsberedskapscentralen och försörjningsberedskapsåtgärderna ses över i förslaget så att en del av finansieringen föreslås komma från statsbudgeten och en del från försörjningsberedskapsavgiften. Syftet med ändringarna är att säkerställa en tillräcklig nivå på finansieringen för Försörjningsberedskapscentralen och försörjningsberedskapsfonden.

Regleringen av statens säkerhetsupplag förtydligas genom att man fastställer förfaranden för inrättande och ibruktagande av statens säkerhetsupplag. Till lagen föreslås bli fogade bestämmelser om produktionsreserveringar och kapacitetsreserveringar. Dessutom föreslås i lagen om skyddsupplag ändringar som är närmast av teknisk natur.

Det föreslås inga större ändringar i den samarbetsmodell som tillämpas mellan den offentliga sektorn, näringslivet och organisationerna.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2026 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt 2026.

Svarsanvisningar för mottagare

Vem som helst kan lämna ett utlåtande.

Justitieministeriet ombeds lämna sina synpunkter särskilt i fråga om 23–28 § i lagförslaget.

Vänligen lämna utlåtandena i första hand genom att svara på begäran om utlåtande på utlatande.fi. Anvisningar för att använda och registrera sig i tjänsten finns på utlatande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar (användarstöd: [lausuntopalvelu.om\(at\)gov.fi](mailto:lausuntopalvelu.om(at)gov.fi)). Ministerierna ombeds också spara det utlåtande som de lämnat via utlatande.fi i ärendehanteringssystemet VAHVA (ärendenummer VN/25055/2023).

Om det inte är möjligt att använda tjänsten utlatande.fi kan utlåtandena sändas till ministeriets registratorskontor per e-post på adressen [registratorskontoret.anm\(at\)gov.fi](mailto:registratorskontoret.anm(at)gov.fi) eller per post till adressen Arbets- och näringsministeriet, PB 32, 00023 STATSRÅDET. Vänligen ange ärendenumret VN/25055/2023 i de utlåtanden som sänds till registratorskontoret. Dessutom ber vi att de utlåtanden som lämnas in till registratorskontoret skickas till exempel som bilaga till e-posten i Word- eller PDF-format så att utlåtandehandlingen inte innehåller onödiga personuppgifter, såsom privatpersoners e-postadresser.

Alla utlåtanden är i regel offentliga i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Utlåtandena publiceras på projektets offentliga projektsidor (valtioneuvosto.fi/sv/projekt, identifieringskod TEM085:00/2023). Ett utlåtande som lämnats

in av en privatperson publiceras dock på projektsidorna endast om personen skriftligen begär det till exempel i samband med sitt utlåtande eller i ett foljebrev till utlåtandet.

Alla utlåtanden som lämnats via utlåtande.fi, också utlåtanden från privatpersoner, är automatiskt tillgängliga för alla på utlåtande.fi. Ministeriet publicerar inte de utlåtanden som sänts till registratorskontoret på utlåtande.fi.

Utlåtandena ska inte innehålla onödiga personuppgifter. Även om ett utlåtande som en privatperson lämnat in till registratorskontoret inte publiceras på webben, kan alla ta del av det vid ministeriet i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Tidtabell

Utlåtanden kan lämnas fram till den 11 augusti 2025.

Materialet på svenska läggs till i tjänsten senare.

Beredare

Ytterligare upplysningar ges av

Mirjami Tanner, ledande sakkunnig (ANM), tfn 029 504 7167, mirjami.tanner(at).gov.fi, (inte anträffbar 30.6.–3.8.2025)

Eeva Vahtera, regeringsråd (ANM), tfn 029 504 9009, eeva.vahtera(at)gov.fi, (inte anträffbar 30.6.–1.8.2025)

Aino-Inkeri Miestamo, specialsakkunnig (ANM), tfn 029 504 7238, aino-inkeri.miestamo(at).gov.fi, (inte anträffbar 14.7.–10.8.2025)

Länkar:

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM085:00/2023> - Hanke valtioneuvoston hankesivuilla / Projektet på statsrådets projektsida

Bilagor:

[Liite 1_HE-LUONNOS LAUSUNTOVERSIO 23.6 .pdf](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi

[Liite 2_VM eriävä mielipide 18.6. HE-luonnokseen.pdf](#) - Valtiovarainministeriön edustajan eriävä mielipide esitysluonnokseen

Sändlista:

Ahvenanmaan maakuntahallitus - Ålands landskapsregering
Akava

Digita Oy
DNA Oyj
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Elintarviketeollisuusliitto ry
Elisa Oyj
Energiateollisuus ry
Energiavirasto
Espoon kaupunki
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskus - The European
Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats
FIMEA
Finanssiala ry
Finanssivalvonta
Finavia Oyj
Fingrid Oyj
Helsingin kaupunki
Huoltovarmuuskeskus
HUS - Helsingin ja uudenmaan hyvinvointialue
Hämeen ELY-keskus
Ilmatieteen laitos
Insta Group Oy
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
JHL ry
Juko ry
Jyväskylän kaupunki
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Kansallisarkisto
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Kaupan liitto
Kemianteollisuus ry
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uusimaan hyvinvointialue
Keskuskauppakamari
Keskusrikospoliisi
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Korkein hallinto-oikeus
Kosmetiikka- ja hygienteollisuus ry
Kumiteollisuus ry
Kuntaliitto
Kuopion kaupunki

Kymenlaakson hyvinvointialue
Lahden kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Liikenne- ja viestintäministeriö
Linja-autoliitto ry
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Luonnonvarakeskus Luke
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Lääke- ja terveyshuolto ry
Lääketeollisuus ry
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK
Marttaliitto
Medialiitto
Meriteollisuus ry
Metsä Board Oyj
Metsäteollisuus ry
Museovirasto
Neste Oy
Oikeuskanslerin virasto
Oikeusministeriö
OP ryhmä
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulun kaupunki
Palta ry
Pirkanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Poliisihallitus
Porin kaupunki
Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Päivittäistavarakauppa ry
Rahoitusvakausvirasto
Rajavartiolaitos
Rakennusteollisuus RT ry
Ruokavirasto
Sailab - MedTech Finland ry
SAK
Satakunnan ELY-keskus
Satakunnan hyvinvointialue
Sisäministeriö

SOK-yhtymä
Sosiaali- ja terveysministeriö
SPEK
SPR
SPR
SPR/ veripalvelu
STTK
Suojelupoliisi
Suomen Huolinta- ja logistiikkaliitto ry
Suomen Kiertovoima ry – KIVO
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
Suomen Pakkausyhdistys ry
Suomen Pankki
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö - SPEK
Suomen Satamaliitto ry
Suomen Satamat ry
Suomen Sähkö- ja Teleurakoitsijaliitto STUL ry
Suomen Taksiliitto ry
Suomen Tekstiili ja Muoti ry
Suomen Varustamot ry
Suomen Vesilaitosyhdistys ry
Suomen Yrittäjät
Säteilyturvakeskus
Tampereen kaupunki
Tasavallan presidentin kanslia
Teknisen kaupan liitto ry
Teknologiateollisuus ry
Telia Oyj
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL
Traficom Kyberturvallisuuskeskus
Turun kaupunki
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Turvallisuuskomitean sihteeristö
Työeläkevakuuttajat TELA ry
Ulkoministeriö
Uudenmaan ELY-keskus
Valio Oy
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
VALVIRA
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vantaan kaupunki
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Väriteollisuusyhdistys ry
Väylävirasto
Yhteinen Toimialaliitto ry
Yleisradio
Ympäristöministeriö

Utlåtande

- 1.** 1 § Lagens tillämpningsområde och syften
- 2.** 2 § Myndigheter som svarar för försörjningsberedskapen
- 3.** 3 § Försörjningsberedskapscentralens ställning och verksamhetsområde
- 4.** 4 § Försörjningsberedskapscentralens uppgifter
- 5.** 5 § Generaldirektör och ledningsgrupp
- 6.** 6 § Arbetsordning
- 7.** 7 § Styrningen av Försörjningsberedskapscentralen
- 8.** 8 § Försörjningsberedskapscentralens styrgrupp
- 9.** 9 § Samarbetsgruppen för försörjningsberedskapen
- 10.** 10 § Försörjningsberedskapsrådet
- 11.** 11 § Sektorer, pooler och kommittéer
- 12.** 12 § Statens säkerhetsupplagring
- 13.** 13 § Beslutsfattandet i fråga om statens säkerhetsupplag
- 14.** 14 § Beslutsfattandet i fråga om läkemedel, medicintekniska produkter, personlig skyddsutrustning och andra hälsovårdsförnödenheter som ska säkerhetsupplagras

- 15.** 15 § Upphandling av produktionsreserver och kapacitetsreserver
- 16.** 16 § Försörjningsberedskapsfonden och försörjningsberedskapsavgift
- 17.** 17 § Förvaltningen av Försörjningsberedskapsfonden
- 18.** 18 § Bokföring, revision och bokslut
- 19.** 19 § Fullmakt att uppta lån
- 20.** 20 § Allmänna villkor för beviljande av stöd
- 21.** 21 § Stöd och ersättningar enligt andra lagar
- 22.** 22 § Överföring av egendom
- 23.** 23 § Försörjningsberedskapscentralens rätt att få uppgifter
- 24.** 24 § Skyldighet att lämna uppgifter
- 25.** 25 § Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter
- 26.** 26 § Handräckning
- 27.** 27 § Vite
- 28.** 28 § Försörjningsberedskapsförseelse
- 29.** 10 kap. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

30. Annat som ni vill informera arbetsgruppen om

Tanner Mirjami
Työ- ja elinkeinoministeriö

Tanner Mirjami
Työ- ja elinkeinoministeriö